

394.04
BUDAPESTI KÉPESKÖNYV

IRTA: KOLOZS PAL

RAJZOLTA: VASZ

KÖNYVYASÁRLÓ .. Mikor e sorokat írom, a könyvárak szorzószáma valahol egymilliárd fölött kötött ki. Keserűség nélkül, szelíd tárgyilagossággal jegyzem meg: most láthatjuk csak, mennyi közünk van s milyen laza kapcsolatok fűznek a — Könyvhöz.

Órákig mélán lestem egy könyvkereskedés bejáratát. Végre megjelent a valóságos vevő. Az igazi. Nem holmi frivol kérdezősködő, aki azzal csiklandozza idegeit, hogy vastag könyvek árát számíttatja ki magának a logarléccel felszerelt kereskedővel, majd elégedetten távozik. E könyvbarát öntudatos és biztos fellépésén látni lehetett, hogy határozott szándékai vannak. Ez biztosra megy! A lelki éhség kielégítésének vágya megacélozta pillantását... Nagy darab ember volt, magas homlokú, finoman öszülő halántékkal. Vastagkeretes pászemet viselt. Feketét. Ilyen pászemmel filozófiai műveket szoktak vásárolni.

Lestem a kirakatablakon keresztül...

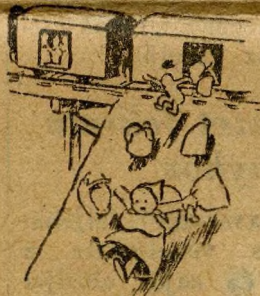
Vett: egy szakácskönyvet.

Komoly, kiművelt lélek — gondoltam. És zord, keménykalapos külsejét megcáfoló lírai kedély. Nyilván szereti az elvonttárgyú prózaverseket. Otthon holfónynél kiül az erkélyre, felüti a könyvet s az

Oeufs à la ravigotte című hosszú és fordulatokkal telt költemény olvasásába merül majd, amely így kezdődik: „Végy 15 tojást...”

Hát végy ó lírai kedély, kísérelj meg, nem fogsz csalódni.

KELENFÖLD FELŐL a Déli pályaudvar felé dohog a vonat. Még jóval az alagút előtt, Budapest vámhatárán belül lelassít, prüszkölve lépésben jár. És most! A vagonok lépcsőiről úgy ugrálnak le a meredek kőtöltésre a batyusok, akár a szöcskék. Gurulnak le a hasítóan éles köveken s repülnek, puffannak utánuk hátszákok, batyuk, bödönök. A tojásos kosarakat a töltésen várakozó staféta- és gátfutók veszik át. Láttam egy bőterjedelmű asszonyt, aki a nyakában egy kecskegidával majdnem a kerekek alá bukfeneczett.

A zsákokba kötött süldők meg-rázó hangon sívítanak, amint lehömpölyögnek a meredeken...

Az persze fekete legenda, hogy a masiniszta egy liter pálinkáért járja lépésben a szerelvényt, a mozdonyvezetőnek lassítania kell, mert a *Szent Imre herceg-útja* fölötti szükség-híd még a személyvonali tempót sem bírja. A batyusoknak pedig kockázatlanok kell, tojásos kosarat, bödönt, zsákot, életet... mert, úgylátszik, a vám még a halálnál is félelmetesebb hatalom. Csak a zsákba kötött süldők tiltakoznak romlatlan ösztönnel, élesen és fájdalmasan e kétes értékű életszemlélet, a „*vivere pericoloso mente*” ellen...

A **HARMONIKÁS** koldust a zugligeti végállomás fölött, a kanyargó autótúlmély ülésben, egy hársfa alatt tíz évvel ezelőtt ismertem meg. Vak volt és kuruckesergőket játszott ócska hangszerén a zöld vendéglőbe kaptató kirándulóknak. Öt évvel ezelőtt pontosan ugyanazon a helyen találtam. Makacsul ragaszkodott a helyhez.

„Egy koldus legjobban teszi, ha ragaszkodik a helyhez” — magyarázta akkor nekem. És azt is tudtomra adta, hogy eddig még autó soha meg nem állt a kedvéért.

Tegnap hosszú évek után, az ünnepnap délutánján újra megtaláltam őket, a hársfát és a koldust, pontosan a régi helyen. Előttük a lejtős autótúton tizenhat év körüli lányok és fiúk táncoltak az én kuruckesergős muzsikusom zenéjére.

Divatos tangót húzott, tőle telhetően lendületesen. Új harmónikával.

Groteszk kép volt... „Vigyázz, autót!” — kiáltotta a vezértáncos, mire a serdületlen párok szétrebbentek s a koldus is elhallgatott a taktus közepén. Autó most sem állt meg a kedvéért. A zöld vendéglő pedig korszerűtlen. Az öregnek tehát foglalkoznia kell az ifjúsággal. Megtanult őt tangót, vi-

szont a helyhez ragaszkodik... De ha esetleg parancsolok egy régi hallgatót...

Ha tíz éven belül véletlenül autóm lesz, meg fogok állni előtte, mélységes tisztelettel a hűség és a hely iránt.

Spolarich — Zöldfa

ÉTTEREM — EBÉD — VACSORA